

alpMedia Newsletter 07/2015

Volc ali življenje!

Volka v Alpah ogroža politika. ©
Lawria / flickr.com

Ovčerejci so dosegli svoj cilj, saj so v francoskem departmaju Savoja za odstrel izbrali šest volkov, na nacionalni ravni pa se je začela razprava o odpravi varstvenega statusa te živalske vrste. Rejci so v začetku septembra okoli 15 ur celo zadrževali predsednika, direktorja in sodelavca Narodnega parka Vanoise. Politika sedaj ogroža obstoj volka, ugrabitelji pa so jo odnesli nekaznovano.

Okoljska združenja priznavajo, da je vrnitev volka za rejce živali velik izziv, zato si namesto odstrela želijo, da bi se ta vprašanja reševala celovito. Volk naj ne bi povzročal težav v Alpah, ampak le razkrival težave francoskega kmetijstva na splošno, zlasti pa še živinoreje, je prepričan Marc-Jerôme Hassid, direktor CIPRE Francija: »Model kmetijstva ne ustreza več in ga je treba spremeniti, če želimo vzpostaviti sožitje narave in človeka«

Ton razpravi dajejo lokalni matadorji

V Švici so pred kratkim omilili pogoje za pridobitev varstvenega statusa volkov, ki živijo v krdelu. To se je zgodilo malo pred tem, ko se je v kantonu Ticino naselilo še eno volčje krdelo. Sporna pri tem je določba, na podlagi katere se lahko kantoni samo odločijo, ali so zakonsko določeni pogoji za odstrel izpolnjeni ali ne. Kanton Valais je seveda to takoj izkoristil – volk naj bi z življenjem plačal za napad na čredo, čeprav napadena čreda ni bila ustrezno zaščitena. Anketa, ki so jo opravili v Graubündnu, tam namreč živi drugi trop volkov, pa je pokazala, da večina prebivalcev vendarle podpira naravno ponovno naselitev velikih zveri.

Rešitve za skupno življenje

Alpske države so že večkrat izrazile podporo sožitju ljudi in velikih zveri, med drugim v okviru Alpske konvencije ter z Bernsko konvencijo in evropsko habitatno direktivo. Za uresničitev vseh zavez so potrebni ukrepi za zaščito čred, sistemi za izplačevanje odškodnin, monitoring in ozaveščanje prebivalstva. Tudi CIPRA lahko prispeva k ozaveščanju ljudi, med drugim tudi na letni strokovni konferenci 2015, in sicer s prispevkom Duccia Berzija, predsednika nevladne organizacije Canis lupus Italia in posrednika v konfliktih z živinorejo v Italiji.

Viri in več informacij na:

http://www.vanoise-parcnational.fr/fr/documentation-en-ligne/doc_download/2657-150904-cp-sequestration-a-bramans.html (fr)

<http://www.cipra.org/sl/dosjeji/ziveti-z-velikimi-zvermi>

<http://www.pronatura.ch/news-de/items/wolf-im-wallis-abschussbewilligung-nicht-rechtens> (de)

<http://www.pronatura.ch/news-fr/items/autorisation-de-tir-illicite-dun-loup-en-valais> (fr)

Stališča: Spremembe se začnejo v našem srcu

Claire Simon, direktorica CIPRE International © Martin Walser

»Če želimo, da bodo v Alpah dobro živeli tudi naši otroci, bomo morali kot posamezniki kakor tudi kot skupnost spremeniti naše življenjske in delovne navade. Denimo pri prizadevanjih za omejevanje višanja globalne temperature, ali pri našem prilagajanju spremembam, do katerih že prihaja, in s tem preprečevanju dramatičnega zaostrovanja. Trajnostni razvoj bo moral biti zasidran v zavesti alpskih prebivalcev in obiskovalcev in ne le v zakonskih in podzakonskih aktih, ki so bili sprejeti v preteklih desetletjih.

Spremembe v vedenju se ne začnejo v naših glavah, temveč jih upravljajo čustva, ugotavljajo različne kognitivne in socialnoznanstvene študije, med katerimi je tudi raziskava Annette Jenny, ki je o tem poročala na letni konferenci CIPRE 2015. Vse te ugotovitve in znanja prenašajo v prakso civilne iniciative v Alpah in se pri tem z lastnimi izkušnjami in čustvi soočajo z izzivi trajnostnega razvoja. Taki primeri so, denimo, kooperativni modeli ohranjanja delovnih mest, popravljavnice, kjer piješ kavo in popravljaš različne predmete (*repair caffés*), obdelovanje skupnih vrtov (*community gardens*) itd. S projekti, kot je *Youth Alpine Express*, ali podnebno igro *100max* pa CIPRA prebivalce Alp vabi, da preizkusijo podnebju in okolju prijazne načine življenja, potovanja in prehranjevanja.

Da pa bi se vse te vodilne pobude lahko uspešno širile, bodo predstavniki politike in gospodarstva morali aktualne spremembe sprejeti bolj odprto in jih tudi dejansko podpreti. Naučiti se moramo drugačnega sodelovanja, saj bomo le tako omogočili uspešno izmenjavo med civilno družbo, politiko in gospodarstvom. Za naše skupno dobro in v korist naših Alp.«

Viri in več informacij na: www.cipra.org/sl/sporocila-za-medije/spremenjenega-vedenja-se-je-treba-nauciti

CIPRA se pripravlja na svetovni podnebni vrh

Tudi alpske občine želijo imeti besedo – na svetovnem podnebnem vrhu v Parizu bodo določili usmeritve za delovanje v prihodnje. © brefoto / flickr.com

Podnebne spremembe so globalni pojav in če se želimo soočiti z njihovimi posledicami in vzroki, je nujno potrebno varstvo podnebja na regionalni in lokalni ravni. Občine so pri tem ključna vez med nacionalnimi in nadvladnimi cilji in njihovim doseganjem na lokalni ravni. CIPRA pri uresničevanju varstva podnebja zato v ospredje postavlja lokalno raven in skupaj z alpskimi mesti in občinami udeležencem 21. Zasedanja Konference pogodbenic (COP21) Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja pošilja pomembno sporočilo: države bodo morale na svetovnem podnebnem vrhu novembra 2015 v Parizu dokazati, da se v celoti zavedajo, kaj tvegajo, če ne bodo začele ukrepati. Njihov poziv bo predstavljen tudi na konferenci *Varstvo podnebja zdaj! Alpske občine izvajajo ukrepe*, ki bo 29. in 30. oktobra 2015 v Nemčiji. Konferenca o varstvu podnebja na lokalni ravni, ki jo bo v sodelovanju z Omrežjem občin

»Povezanost v Alpah« in društvom Alpsko mesto leta organizirala CIPRA, bo potekala v okviru nemškega predsedovanja Alpski konvenciji.

Kot kažejo primeri iz alpskih držav, viri in znanje, ki so nujno potrebni za preprečevanje podnebnih sprememb, obstajajo. Tako je CIPRA Francija s pred kratkim zaključenim projektom TEPos podprla občine in regije v francoskih Alpah pri njihovih prizadevanjih za uvedbo in nadaljnje spodbujanje prehoda v nizkoogljično družbo. V zaključnem poročilu so predstavljena tudi najpomembnejša spoznanja in ugotovitve, npr. energijski preobrat kakor tudi varčevalni program za občine.

http://www.cipra.org/sl/prireditve/varstvo-podnebnja-zdaj-alpske-obcine-izvajajo-ukrepe?set_language=sl

http://www.cipra.org/sl/stalisca/varstvo-podnebnja-zdaj?set_language=sl

<http://www.cipra.org/fr/cipra/france/projets/territoires-a-energie-positive-alpins-tepos-alpins> (fr)

Prve v navezi

CIPRA v 100. številki revije Alpe na odru obravnava vprašanje enakih možnosti v Alpah.

Ženske v Alpah so nekdanje delale na kmetijah, danes se pogosto vozijo na delovno mesto, še vedno pa so prav one tiste, ki skrbijo za gospodinjstvo in družino. »Vse, kar delovno mesto oddaljuje od gospodinjskih opravil, otežuje zaposlovanje žensk,« je v zadnji številki tematske revije CIPRE Alpe na odru s podnaslovom Prve v navezi pojasnila Silvia Hofmann, pooblaščenka za enake možnosti v švicarskem kantonu Graubünden, in povzela trenutne razmere na tem področju v Alpah. Razumljivo je, da je potrebno nadaljnje ukrepanje in to ne le pri zadevah, povezanih z načelom enakega plačila za enakovredno delo, marveč tudi pri izbiri poklica. Predstave o vlogi spolov so še vedno tesno zasidrane v zavesti ljudi in v družbi, pogosto so tudi ovira za uresničevanje pravice do svobodne izbire poklica. Seveda to pomeni, da možnosti žensk in moških za razvoj lastnih talentov še zdaleč niso izkoriščene.

Ta spoznanja je prevzel tudi regionalni razvoj. Tatjana Fischer z dunajske Univerze za naravne vire in biotehniške znanosti v svojem prispevku pojasnjuje, zakaj so občine in regije na dobri poti, ko (mladim) ženskam zagotavljajo ugodne perspektive. Raziskovalka zahteva tudi solidarnost med generacijami, saj se s tem utrjuje socialna kohezija. Sicer pa 100. številka revije predstavlja še druge članice in junakinje vsakodnevnih ženskih navez, k besedi pa je prišel tudi predstavnik moškega spola.

Viri in več informacij na: www.cipra.org/alpenaodru

CIPRA krepi udeležbo mladih v javnem življenju

Mladi, ki sodelujejo pri projektu Youth Alpine Express, so z udeleženci letne konference

Da imajo mladi pri trajnostnem razvoju ključno vlogo, se vse bolj zavedajo tudi v mrežnih organizacijah na območju Alp. Skupaj s svojim članstvom in partnerskimi organizacijami si tako številni od njih že prizadevajo za aktivno udeležbo zainteresirane mlade generacije. Namen nove spletne platforme YAPP sta tako prav vzpostavitev stičišča tovrstnih pobud za mlade in njihovo medsebojno povezovanje.

Na www.yapp-network.org bodo mladi našli informacije o projektih, prireditvah in organizacijah, ki se ukvarjajo z udeležbo mladih v

CIPRE v Lihtenštajnu razpravljali o trajnostnih načinih življenja. (c) CIPRA International

javnem življenju in trajnostnim razvojem na območju Alp. Prav tako lahko večjezično spletno platformo uporabljajo organizacije in na njej brezplačno objavljajo svoje podatke in ponudbe.

Primer uspešne participacije mladih, ki je predstavljen na YAPP, je projekt *Youth Alpine Express*, s katerim CIPRA spodbuja mlade k okoljsko in podnebno ozaveščenim načinom potovanja. Ena od etap projekta je prejšnji konec tedna vodila v Lihtenštajn na letno konferenco CIPRE, kjer je 23 udeležencev in udeleženk projekta *Youth Alpine Express* pokazalo, kako se lahko z majhnimi koraki lotimo zmanjševanja emisij CO₂. Porabo vsakega posameznega dne so ustrezno ovrednotili, saj se za vsako opravljeno aktivnost (prehranjevanje, potovanje, uporaba prhe ipd.) in vsak porabljeni izdelek (jabolko, kava, računalniške igre na mobilnem telefonu ipd.) podeli določeno število točk; cilj pri tem pa je, da udeleženci na dan in osebo ne bi porabili več kot sto točk.

Youth Alpine Express podpirata nemško Zvezno ministrstvo za okolje, varstvo narave, gradnjo in varnost reaktorjev ter program EU *Erasmus+*. Spletno platformo YAPP, ki je rezultat sodelovanja med CIPRO International, mrežo Alparc in organizacijo za okoljsko izobraževanje Educ'Alpes, finančno podpirata program EU *Mladi v akciji* in Sklad Gerde Techow.

Viri in več informacij na:

www.yapp-network.org (de/en/fr/it/sl)

www.cipra.org/sl/sporocila-za-medije/spremenjenega-vedenja-se-je-treba-nauciti

Tolmin nagrajen za občinsko politiko

Tolmin je za dosedanja prizadevanja na področju trajnostnega razvoja prejel naziv »Alpsko mesto leta 2016«. (c) Robert Zabukovic

Občini, ki leži ob slovensko-italijanski meji in delno tudi v Triglavskem narodnem parku ter šteje 11.430 prebivalcev, je laskavi naziv podelila mednarodna strokovna žirija društva Alpsko mesto leta. Tolmin tako postaja tudi član tega vsealpskega združenja, ki si prizadeva za naravi prijazen in družbeno odgovoren razvoj alpskega prostora.

Župan Uroš Brežan poudarja, da želijo v Tolminu v tem letu preučiti in ustvariti nove možnosti podpiranja prebivalcev in prebivalk vseh starosti, predvsem pa mladih, pri uresničevanju njihovih lastnih pobud. Tolmin bo v sodelovanju z drugimi alpskimi mesti leta, gorskimi in okoljskimi organizacijami ter z lokalnim prebivalstvom naziv izkoristil za uresničitev več projektov na presečno temo zelenega gospodarstva in družbene odgovornosti.

»Tolmin dokazuje, da k uresničevanju načel trajnostnega razvoja stremi celotna regija«, je prepričana mednarodna strokovna žirija društva. Tolmin je žirijo prepričal tudi z uspešno krepitvijo alpske identitete lokalnega prebivalstva in kraja v kontekstu trajnostnosti in inovativnosti.

Viri: <http://www.alpenstaedte.org/sl/alpska-mesta/224>

Tla – več kot le zazidljiva zemljišča

Švicarska občina Nendaz kot dober zgled pri spreminjanju namenske rabe iz stavbnih v kmetijska zemljišča © Vasile Cotovanu / flickr.com

Evropska unija nima celovitega zakonskega instrumenta, ki bi urejal problematiko ravnanja tal, na katerih živimo. Tak instrument naj bi zdaj uvedla kampanja people4soil v sodelovanju z eno od evropskih civilnih pobud: tla bi morala biti razglašena za javno dobro, sprejeti bi morali biti tudi ukrepi, kot so sistem monitoringa ali pa programi sanacije. Kampanjo je doslej podprlo okoli 80 organizacij, ki bodo od leta 2016 dalje zbirale podpise in tako poskušale doseči, da se bo s tem pomembnim vprašanjem začel ukvarjati Evropski parlament.

Kot je razvidno iz poročila The Value of Land, upadanje kakovosti tal Evropo drago stane. Namen svetovne pobude The Economics of Land Degradation je prispevati k preobratu trenda netrajnostne rabe zemljišč.

V nekaterih alpskih državah so opredelili nacionalne zahteve glede področja varstva tal. Tako morajo, denimo, švicarski kantoni po spremembi Zakona o prostorskem urejanju iz leta 2014 preverjati območja stavbnih zemljišč in po potrebi zmanjšati njihov obseg. Medtem ko kantoni izvajanje v praksi še pripravljajo, pa ravnanje posameznih občin na tem področju že daje dober zgled drugim občinam. Ena od takih občin je Nendaz v kantonu Valais, kjer so s široko podporo lokalne skupnosti velikemu delu zazidljivih zemljišč vnovič določili prvotno namensko rabo in jih opredelili kot zemljišča, ki se vnovič uporabljajo v kmetijske namene.

Nacionalne zahteve za varčno ravnanje z zemljišči so z zakonom Loi Grenelle 2011 postavili tudi v Franciji. V nekaterih alpskih regijah bi morali za zemljišča, namenjena gradnji, spremeniti namensko rabo iz stavbnih v kmetijska zemljišča, a to je naletelo na odpor številnih občin, zato poznamo danes le maloštevilne primere uspešnega prenosa nacionalnih zahtev v planiranje rabe prostora na lokalni ravni. Prav tako ustreznega zakonskega okvira za varstvo tal na nacionalni ravni nima Italija, ugotavlja Damiano di Simine, podpredsednik CIPRE International in eden od pobudnikov akcije people4soil. Kljub temu pa se na lokalni ravni že pojavljajo prva prizadevanja za zmanjšanje rabe tal.

Viri in več informacij na:

<http://www.people4soil.eu>

<http://www.market.at/de/market-aktuell/news/entity.detail/action.view/key.1278.html> (de)

<http://www.vlp-aspan.ch/de/aktuell/walliser-gemeinde-macht-ernst-mit-der-rueckzonung> (de)

<http://www.vlp-aspan.ch/fr/actualite/une-commune-valaisanne-dezone-drastiquement> (fr)

<http://eld-initiative.org/index.php?id=121> (en)

Brez popuščanja okoljski kriminaliteti

Prvič po odkritju nezakonitih del, ki so jih izvajali poleti 2014 na smučiščih na območju Vie Lattee v občinah Cesana in Clabiere, so v Italiji uporabili novi zakon o preprečevanju okoljske kriminalitete. Pri gradnji novega smučišča so bili namreč v pobočje brez ustreznega zavarovanja brežine izvedeni globoki vkopi, kar je povzročilo zemeljski plaz in skalni podor. Sodna preiskava je bila sicer uvedena šele po tem, ko se je na tem območju smrtno ponesrečil mlad smučar,

V primeru smučišča Via Lattea je bila sprožena preiskava zaradi nedovoljenih posegov v prostor. (c) Marla / flickr.com

ko je zapeljal s smučarske proge. Preiskava nesreče je pokazala, da izvedena dela sploh niso imela ustreznega dovoljenja. Vodstvo žičniškega podjetja in župana organi pregona sedaj preganjajo zaradi opustitve nadzora.

Kot predvideva omenjeni zakon, se spremenjeno ravnovesje ekosistema, ki ga ni mogoče vrniti v prvotno stanje, kaznuje s pet- do petnajstletno zaporno kaznijo. Kazen je še višja, če se kaznivo dejanje izvrši na zavarovanem območju ali zoper zaščitene rastlinske in živalske vrste. Novi zakon bi lahko odvrčal vse storilce kaznivih dejanj, ki poškodujejo ekosistem, in kaznivih dejanj, ki so doslej veljala za bagatelna.

Razvoj okoljske zakonodaje z osebnega stališča osvetljuje tudi v angleščini napisana knjiga *Wolfgang E. Burhenne – A sustainable life*. Avtorica Vivienne Klimke v njej predstavlja življenjsko pot soustanovitelja Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA) in tako omogoči tudi vpogled v okoljsko gibanje med drugo svetovno vojno in po njej. Za Wolfganga E. Burhenneja ter njegovo predanost, modrost, odločnost in pronicljivost je Achim Steiner, izvršni direktor Programa ZN za okolje (UNEP), našel samo pohvalne besede: »Wolfgang Burhenne je imel velik in trajen vpliv na koncept, sprejemanje in izvrševanje okoljske zakonodaje.«

Viri in več informacij na:

www.artemis-pr.de (de/en)

<http://www.lastampa.it/2015/09/01/cronaca/indagati-i-sindaci-di-cesana-e-claviere-per-la-morte-di-un-quattordicenne-sulle-piste-del-vialattea-8VnlpMAtvN1JBqwYplzpMP/pagina.html>

<http://www.valsusaoggi.it/piste-di-sci-vialattea-la-procura-usa-i-droni-per-dimostrare-il-disastro-ambientale-guariniello-scrive-al-ministro-il-nuovo-tracciato-della-pista-non-e-sicuro>

<http://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2015/05/28/15G00082/sq>

Pozdravljeni, novi prebivalci alpskega prostora!

Chiappera je vas v italijanskih Alpah, ki jo je prizadel val odseljevanja. ©
comune.acceglio.cn.it

Medtem ko v srednjem in severnem delu Alp število prebivalcev narašča, v vzhodnem delu upada, ugotavljajo avtorji nedavno objavljenega 5. Poročila Alpske konvencije o stanju Alp, ki se tokrat posveča problematiki demografskega preobrata v Alpah. Ta odraža zelo heterogeno sliko. Razlike v rasti prebivalstva je treba med drugim iskati v dostopnosti območja oz. lokacije, privlačnosti posamezne pokrajine in socialnoekonomskih dejavnikov.

Ernst Steinicke z innsbruške univerze je tako poudaril, da Alpe, če zanemarimo vzhodni del Avstrije, danes niso več regija, iz katere se prebivalstvo odseljuje. »V številnih delih italijanskih Alp smo zaznali pozitivno migracijsko bilanco, ki presega deset odstotkov.« To

pomeni, da se že od začetka novega tisočletja v obrobne italijanske občine vsako leto priseli okoli 3.000 priseljencev – novih »gorskih prebivalcev«.

»Poročilo o stanju Alp daje kompleksno in zanimivo sliko,« je dejal Markus Reiterer, generalni sekretar Alpske konvencije, in obenem spomnil, da je poročilo zelo koristen instrument, saj daje oblikovalcem politik in drugim akterjem na razpolago zanesljive in aktualne podatke. Problematika demografskih sprememb je v številnih občinah tudi že sestavni del njihovega političnega programa. Tako so udeleženci konference Omrežja občin »Povezanost v Alpah« aprila 2015 pozvali k prepoznavanju tveganj, prekinitvi starih modelov in vzpostavitvi struktur, saj vse to spodbuja trajnostno mobilnost.

Viri :

http://alpenallianz.org/sl/aktualno/prepoznati-tveganja-izkoristiti-priloznosti-obvladovanje-demografskega-preobrata-zagotavljanje-mobilnosti-in-lokalne-oskrbe?set_language=sl

<http://www.alpconv.org/sl/AlpineKnowledge/RSA/demographic/default.html?AspxAutoDetectCookieSupport=1>

<http://www.uibk.ac.at/ipoint/news/2015/lieber-besiedelte-als-unbesiedelte-alpen.html.de> (de)

Podpora alpskim rekam

Dovoljenja za gradnjo novih hidroelektrarn bo zaradi sodbe Sodišča Evropske unije vendarle težje pridobiti. © Xenos_wikimedia commons

Sodišče Evropske unije je v nedavni sodbi jasno ugotovilo, da spremembe na rekah, ki poslabšujejo stanje telesa površinske vode, niso dopustne. Izjeme za hidroelektrarne ali naprave za umetno zasneževanje bodo odslej dovoljene le še v redkih primerih. Poleg tega je sodišče poudarilo, da so prepovedani tudi posegi, ki vplivajo na poslabšanje kakovostnega razreda. Pravna podlaga za sodbo je bila evropska Okvirna direktiva o vodi, razlog, da je sploh prišlo do nje, pa predvidena poglobitev plovne poti estuarija reke Weser v Nemčiji.

redakcijo besedila okvirne direktive. Svojo zahtevo so utemeljevali z argumentom, da širjenja obnovljivih virov energije ni mogoče zaustaviti.

Hitri odzivi so že pokazali, kolikšnemu pritisku so izpostavljeni alpski vodotoki: več avstrijskih politikov, med njimi tudi minister André Rupprechter, ki je pristojen za okolje in vodo, je že zahtevalo

Tudi na Južnem Tirolskem reke niso v zavidljivem položaju, saj načrt varstva vodotokov, ki ga je pred kratkim sprejela tamkajšnja vlada, omogoča nadaljnje širjenje vodne energije. Osnutek načrta so najprej pripravili strokovnjaki deželnih uradov, o prvotnem besedilu je nato potekala razprava za t. i. »energetsko mizo« s predstavniki energetskega gospodarstva, sledila pa je omilitev zahtev. »Politično prepričanje na Južnem Tirolskem je nedvoumno: raba naravnega vira vode ima prednost pred njegovim varstvom,« je razočarano izjavil Andreas Riedl, direktor CIPRE Južna Tirolska.

CIPRA je v eni svojih študij že leta 1992 ugotovila, da na območju Alp ni niti 10 odstotkov rek, ki jim je uspelo ohraniti naravno ali sonaravno stanje podobo. Krovno združenje za okolje (Umweltdachverband) pa je leta 2014 – samo za Avstrijo! – pripravilo seznam 212 predvidenih projektov hidroelektrarn, od katerih naj bi polovico zgradili na ekološko občutljivih lokacijah.

Viri in več informacij na:

<http://www.oekobuero.at/eugh-staerkt-europaeischen-gewaesserschutz> (de)

<http://www.argealp.org/meldungen/arge-alp-vorstoss-zur-aenderung-der-eu-wasserrahmenrichtlinie> (de)

<http://www.tt.com/politik/10271153-91/rupprechter-attackiert-eu-bei-wasserkraft.csp> (de)

<http://www.umwelt.bz.it/index.php?>

[option=com_k2&view=item&task=download&id=608_04ffa1e716485c03092434c251084938](http://www.umwelt.bz.it/index.php?option=com_k2&view=item&task=download&id=608_04ffa1e716485c03092434c251084938) (de)

<http://www.umweltdachverband.at/themen/wasser/wasserkraft/uwd-wasserkraftwerksliste-2014/> (de)

Sajni res, pa je!

Ledenik v avstrijski dolini Kaunertal je tako letošnje poletje odigral prav posebno vlogo, saj je na njem potekala dvotedenska vaja posadke, ki naj bi v prihodnosti poleteli na Mars. Pri vaji je sodelovalo okoli sto strokovnjakov. In to še pravočasno: če njihovo vesoljsko plovilo na sosednji planet ne bo poletelo v naslednjih dvajsetih letih, kot je bilo predvideno, bo moral Avstrijski vesoljski forum za vesoljsko posadko poiskati drugo lokacijo. Po pričakovanjih raziskovalcev ledenikov naj bi se namreč večina alpskih ledenikov stopila že do konca tega stoletja. In če nam do takrat ne bo uspelo rešiti našega podnebja, bomo kmalu imeli vsaj priložnost, da poiščemo ustrezne življenjske razmere na kakšnem drugem planetu ...

<http://www.welt.de/wissenschaft/article144783202/Forscher-simulieren-Mars-Mission-in-den-Alpen.html>
(de)

Prireditve

The new EU Strategy for the Alpine Region - Challenges to Implementation, 05.10.-06.10.2015, Hagnau am Bodensee/DE , Organisator: Europa Zentrum Baden-Württemberg, GFGZ Neuhausen am Rheinfall/CH, Arbeitskreis Europäische Integration e.V., Gemeinde Hagnau am Bodensee. [Več...](#)

7. srečanja poslovnih in tehnoloških inovacij v energetiki, 07.10.2015, Brdo pri Kranju/SL. [Več...](#)

Civitas annual conference, 07.10. - 09.10.2015, Ljubljana/SL. [Več...](#)

Open Days 2015: 13th European Week of Regions and Cities , 12.10. - 15.10.2015 , Brussels/BE. [Več...](#)

Brati Gore, 11.12.2015, Alpah, Organisator: Nemškega predsedstva Alpski konvenciji 2015-2016. [Več...](#)